

Operator de date cu caracter personal 4633

Dosar nr. (...)

Apel -contestație la executare-

R O M Â N I A
TRIBUNALUL SUCEAVA
SECȚIA I CIVILĂ
Î N C H E I E R E

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN DATA DE 14 MAI 2021

PREȘEDINTE : (...)

JUDECĂTOR : (...)

GREFIER : (...)

Pe rol se află judecarea apelului formulat de apelanta-intimată (...), împotriva (...) pronunțată de Judecătoria Suceava, intimăți fiind (...).

La apelul nominal făcut în ședință publică se prezintă avocat (...) pentru apelanta – intimată (împunernicire avocațială la 30 dosar Secția I Civilă anterior generării conflictului de competență) și avocat (...) pentru intimații-contestatori(împunernicire avocațială la fila 34 dosar Secția a II-a civilă), lipsă fiind aceștia.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei, după care:

Instanța constată că a fost depusă dovada achitării taxei judiciare de timbru aferentă căii de atac(f.41 dosar Secția a II-a Civilă) pe care o anulează, apreciind apelul ca fiind legal timbrat.

În continuare instanța, cu prioritate pune în discuție cererea apelantei de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la dispozițiile art.6 și art.8 din Legea nr.77/2016.

Având cuvântul, apărătoarea apelantei arată că insistă în această cerere, iar solicitarea către ÎCCJ este următoarea: să se stabilească dacă dispozițiile art.6 și art.8 din Legea nr.77/2016 se interpretează în sensul că suspendarea oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare și extrajudiciare demarate de către creditorii intervine atât în situația notificării prevăzute de art.5 alin.1 din lege, cât și în cazul acțiunii promovate de către debitori în temeiul dispozițiilor art.8 alin.5 din Legea nr.77/2016.

În continuare, apărătoarea apelantei precizează că în soluționarea prezentei cereri de sesizare a ÎCCJ, instanța trebuie să verifice dacă sunt îndeplinite condițiile privind admisibilitatea cererii de sesizare.

Arată că în preambulul solicitării, apelanta a expus foarte succint situația de fapt.

Precizează că în expunerea orală va face referire doar la trei date, respectiv data de 17.03.2008 când a fost încheiat contractul de credit prin care s-au împrumutat 225.000 de franci elvețieni, anul 2013 atunci când o altă creditoare a demarat procedura de executare silită împotriva intimaților, procedură în care apelanta a avut calitatea de intervenient, dar data cea mai importantă o reprezintă data de 17.05.2016, dată la care a fost promovată acțiunea la Judecătoria Suceava de către intimați având ca obiect constatarea stingerilor obligațiilor izvorâte din contractul de credit. Ulterior, în data de 31.01.2018, Judecătoria Suceava respinge acțiunea ca inadmisibilă, soluție devenită definitivă în septembrie 2018, iar două luni mai târziu, în noiembrie 2018 se declanșează executarea silită din prezentul dosar pentru diferență de preț, având în vedere faptul că în dosarul inițiat de către un alt creditor în care banca a avut calitatea de intervenient, în urma vânzării unor bunuri aparținând intimaților, banca și-a recuperat parțial creanța.

În ceea ce privește admisibilitatea cerere de sesizare ÎCCJ, apărătoarea apelantei mai arată că, astfel cum prevede și textul legal, se impune îndeplinirea a 6 condiții prealabile. În acest sens precizează că în privința primelor 3 condiții nu există nicio discuție, fiind o cauză aflată deja în curs de judecată, prezenta instanță este ultima instanță învestită, iar cauza care face obiectul judecății este de competența Tribunalului.

Arată că celelalte 3 condiții se referă la: dacă soluționarea în fond a prezentului apel depinde de chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită; dacă această chestiune de drept prezintă caracter de noutate; dacă a mai făcut sau nu obiectul unei statuări pe rolul ÎCCJ.

În privința ultimei condiții, avocat (...), pentru apelantă, arată că din verificările întreprinse de aceasta împreună cu apelanta, nu a identificat niciun HP sau RIL cu privire la chestiunea ce face obiectul prezentei judecăți.

Cu privire la cerința noutății, având în vedere că în urma verificărilor nu au fost identificate în practica judiciară a instanțelor soluții în această materie, cerința este îndeplinită în cauză. Învădereză că a pornit și de la interpretarea deciziei nr.95/2017 a Curții Constituționale. Tot în acest sens susține că în ciuda faptului că legea nu mai este atât de nouă, fiind adoptată în anul 2016, nu s-a conturat o practică solidă în chestiunea invocată.

În privința condiției ce impune ca soluționarea în fond a prezentului apel să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită, apărătoarea apelantei apreciază că este crucială interpretarea pe care o poate oferi ÎCCJ pentru că ține de esența apelului formulat. În acest sens susține că principalul motiv de apel este cel referitor la împrejurarea dacă se poate avea același tratament juridic în privința suspendării tuturor procedurilor de executare împotriva unui debitor bancar atât în ipoteza în care acesta formulează o notificare de dare în plată, cât și în ipoteza în care executarea a fost pornită de către bancă, sau nu a fost pornită și formulează debitorul o acțiune în constatare în fața instanței. Dat fiind că însăși miza apelului formulat o reprezintă soluționarea acestei chestiuni, avocat (...), pentru apelantă, apreciază că sunt îndeplinite toate condițiile privind admisibilitatea cererii în fața ÎCCJ.

Mai arată apărătoarea apelantei că, în partea a doua a cererii de sesizare a fost pe larg expus punctul de vedere al apelantei cu privire la dezlegarea chestiunii cu drept care coincide cu însuși motivul principal de apel.

Mai apreciază, avocat (...), pentru apelantă, că interpretarea dispozițiilor coroborate ale art.8 alin.1 și 3, în situația în care creditorul nu se conformează dispozițiilor prevăzute de lege și până la soluționarea definitivă a cererii prevăzută de alin.1 se menține suspendarea oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de alte persoane care se subrogă în drepturile debitorului, trebuie să fie sistematică susținând că este una dintre cerințele esențiale ale interpretării legii. În același sens, în opinia apărătoarei apelantei, finalitatea urmărită de legiuitor nu avea cum să fie diferită, iar a merge pe teza contrară ar însemna că un debitor a încercat el însuși să paralizeze o executare silită, nu și-ar mai putea proteja acest drept dacă singura ipoteză în care s-ar suspenda executarea silită ar fi cea în care însuși creditorul ar avea această opțiune de a declanșa executarea silită ar crea, de fapt, o inechitate de tratament juridic. Consideră că nu aceasta a fost intenția legiuitorului, iar pentru a decela mai bine această intenție se poate observa expunerea de motive a Legii nr.77/2016, unde se relevă foarte clar care este scopul însuși al adoptării legii. Astfel, subliniază apărătoarea apelantei că pentru identitate de rațiune, dispozițiile legale nu pot fi interpretate decât în sensul că dreptul creditorului de a iniția și de a continua procedura executării silite se suspendă în ambele ipoteze prevăzute de art.5 și art.8 din Legea nr.77/2016, motiv pentru care solicită admiterea cererii de sesizare a ÎCCJ.

Având cuvântul, avocat (...), pentru întimați, solicită respingerea cererii de sesizare a ÎCCJ în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, în principal ca inadmisibilă, iar în subsidiar, ca nefondată, astfel cum a fost dezvoltat pe larg în cadrul notelor scrise.

În acest sens a susținut că problema pusă în discuție nu reprezintă o chestiune de drept și o asemenea clarificare nu poate fi cerută instanței supreme prin prisma dispozițiilor art.519 din Codul de procedură civilă. Arată că interpretarea dispozițiilor art.6 și art.8 din Legea nr.77/2016 fiind rolul exclusiv al judecătorului care soluționează prezenta cauză potrivit art.22 alin.1 din Codul de procedură civilă. Apreciază că această problemă nu este o chestiune de drept și nu se poate susține că prin această întrebare s-ar putea ajunge la înlăturarea unor neclarități sau ambiguități ale textelor legale a căror lămurire se solicită, un eventual răspuns neavând aceste valențe interpretative. Susține că obiectul procedurii prevăzute de art.519 din Codul de procedură civilă constă în interpretarea de către ÎCCJ a unor norme de drept care sunt lacunare sau neclare, or cererea formulată nu vizează această situație, respectivele norme putând fi interpretate fără niciun fel de dificultăți juridice. A menționat cu titlul de practică judiciară acele două hotărâri care au fost pronunțate în dosarele 2063/314/2019 într-o speță similară prin care s-a admis contestația la executare și s-a interpretat în sensul că dispozițiile art.8 alin.1 din Legea nr.77/2016 nu se aplică situației în care s-a formulat o cerere de chemare în judecată și, întrucât cazurile de suspendare și de întrerupere a termenului de prescripție sunt expres și limitativ prevăzute de lege, formularea cererii de chemare în judecată care a făcut obiectul dosarului nr.3696/314/2016 nefiind unul dintre aceste cazuri.

În opinia apărătorului intimaților nu poate fi reținută această interpretare și prin prisma faptului că practica judiciară și doctrina de specialitate au statuat că doar faptele de executare a obligațiilor sau de recunoașterea datoriei efectuate de către debitor care sunt făcute în alt scop decât acela al îndeplinirii obligațiilor prevăzute în titlul executoriu nu au acest efect întrerupțiv sau suspensiv al prescripției. Învederează că acesta a fost motivul pentru care a subliniat faptul că, în esență, art.8 alin.3 devine aplicabil numai în situațiile în care creditorul a demarat procedura de executare silită, mai exact executorul judecătoresc a fost investit cu o cerere de executare silită prin care se solicită recuperarea creanței care rezultă dintr-un contract de credit, ceea ce nu se poate reține în prezenta cauză dedusă judecătii.

Concluzionând, având în vedere că acele dispoziții sunt foarte clare și nu comportă o altă interpretare, în opinia apărătorului intimaților nu reprezintă o chestiune de drept în accepțiunea art.519 din Codul de procedură civilă, motiv pentru care solicită respingerea cererii de sesizare a ÎCCJ.

Nemaifiind alte cereri prealabile, instanța închide dezbaterile și rămâne în pronunțarea asupra cererii de sesizare a ÎCCJ.

După care,

INSTANȚA

Din lipsă de timp pentru deliberare,

DISPUNE:

Amână pronunțarea la data de 28.05.2021.

Pronunțarea se va face prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

Pronunțată în ședință publică azi, 14.05.2021.

Președinte,
(....)

Judecător,
(...)

Grefier
(...)

Operator de date cu caracter personal 4633

Dosar nr. (...)

Apel -contestație la executare-

R O M Â N I A
TRIBUNALUL SUCEAVA
SECȚIA I CIVILĂ
Î N C H E I E R E

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN DATA DE 28 MAI 2021

PREȘEDINTE : (...)

GREFIER : (...)

Pe rol se află pronunțarea asupra apelului formulat de apelanta-intimată (...), împotriva sentinței civile (...) pronunțată de Judecătoria Suceava, intimăți fiind (...).

Dezbaterile asupra cauzei au avut loc în ședința publică din 14 mai 2021, susținerile părților fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, redactată separat și care face parte integrantă din prezenta și când, din lipsă de timp pentru deliberare, pronunțarea a fost amânată pentru data de astăzi 28 mai 2021, când,

T R I B U N A L U L ,

Față de lipsa obiectivă a unui membru al completului de judecată, astăzi, din instanță,

D I S P U N E :

Amână pronunțarea la data de 11.06.2021.

Pronunțarea se va face prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

Pronunțată în ședință publică.

Președinte,
(...)

Grefier,
(...)

Operator de date cu caracter personal 4633
Dosar nr. (...)

Apel -contestație la executare-

ROMÂNIA
TRIBUNALUL SUCEAVA
SECȚIA I CIVILĂ
ÎN CHEIERE

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN DATA DE 11 Iunie 2021

PREȘEDINTE : (...)
JUDECĂTOR : (...)
GREFIER : (...)

Pe rol se află pronunțarea asupra apelului formulat de (...), împotriva (...) pronunțată de Judecătoria Suceava, intimată fiind (...).

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 14 mai 2021, susținerile părților fiind consemnate în încheierea de ședință din aceea dată, când instanța, din lipsă de timp pentru deliberare, a amânat pronunțarea pentru data de 28 mai 2021, când, față de lipsa obiectivă a unui membru al completului de judecată, a amânat pronunțarea pentru data de astăzi 11 iunie 2021.

După deliberare,

TRIBUNALUL,

Analizând lucrările dosarului, asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, Tribunalul:

I. Constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art.519 cod procedură civilă, motivat de faptul că:

1. de lămurirea modului de interpretare a dispozițiilor art.6 și art.8 din Legea nr.77/2016 depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât prin consecințele pe care le produce, interpretarea și aplicarea normei de drept, au aptitudinea să determine soluționarea pe fond a cauzei, rezolvarea raportului de drept dedus judecății, dezlegarea ce va fi dată, urmând a influența și soluția pe fond a cererii deduse judecății;

2. problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre, așa cum rezultă din parcurgerea datei de baze electronice a Îstanței Supreme;

3. problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție consultate.

4. prezentul complet de judecată al Tribunalului Suceava este investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță.

II. Expunerea succintă a procesului

Contestatorii (...) (...) și (...) (...), în contradictoriu cu intimata S.C. (...), au solicitat anularea actelor de executare silită efectuate în dosarul execuțional nr.(...) al (...), precum și

anularea încheierii de încuviințare a executării silite din data de 20.12.2019 pronunțată de Judecătoria Suceava în dosarul nr.(...).

Au invocat prescripția dreptului de a cere executarea silită a creanței în cuantum de 239.792,88 franci elvețieni-debit principal și dobândă calculată până la data de 26.10.2018, conform titlului executoriu-contractul de credit nr.(...).

Au arătat că dreptului material al intimății de a iniția executarea silită împotriva lor s-a născut în anul 2014, la momentul declarării scadenței anticipate a creditului, expirând în anul 2017, or cererea de executare silită a fost formulată abia la data de 29.11.2018.

Prin sentința apelată nr.(...) a Judecătoriei Suceava, pronunțată în dosar nr.(...), s-a admis contestația la executare, astfel cum a fost formulată.

Sub aspectul prescripției dreptului de a cere executarea silită a creanței, mai întâi, din punct de vedere a legii aplicabile, față de data încheierii contractului de credit, 17.09.2008, instanța a reținut codul de procedura civilă de la 1865, coroborat cu Decretul nr.167/1958 privitor la prescripția extinctivă, anume art.405 din cod și art.6 din decret, potrivit cu care termenul de prescripție este de 3 ani și începe să curgă de la data când se naște dreptul de a cere executarea silită.

În speță, acest moment se identifică cu data de 30.07.2014, a declarării exigibilității anticipate a creditului, ca urmare a nerespectării obligațiilor de plată.

Apoi, instanța a reținut că acest termen s-a întrerupt la 06.11.2014, data depunerii de către intimată a cererii de intervenție în dosarul execuțional nr.38/2013, al (...), inițiat de alți creditori împotriva acelorași contestatori, durând întreruperea până la momentul încheierii proceselor-verbale de distribuire a prețului rezultat din adjudecarea imobilelor urmărite, încheiate la 15.04.2015, respectiv 28.05.2015, și în baza cărora intimata-creditoare (intervenientă) a încasat suma de 247.288,24 lei și suma de 99.001,80 lei.

A conchis instanța că de la această dată, 28.05.2015 și până la formularea prezentei cereri de executare silită au trecut mai mult de 3 ani, operând așadar prescripția.

Intimata a invocat o cauză de suspendare a cursului prescripției, făcând trimitere în acest sens la dosarul nr.(...) al Judecătoriei Suceava, între aceleași părți, prin care contestatorii au solicitat instanței să constate stingerea datoriilor izvorâte din contractul de credit, tocmai ca urmare a îndeplinirii intimății în dosarul execuțional nr.(...), cererea fiind întemeiată pe dispozițiile art.8 alin.5 din Legea nr.77/2016.

Acțiunea a fost respinsă ca inadmisibilă prin sentința civilă nr.(..) a Judecătoriei Suceava, menținută în apel prin decizia civilă nr.(...).

Instanța a apreciat ca nefiind întemeiată apărarea intimății referitoare la incidența suspendării termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită ca urmare a promovării de către contestatori a cererii având ca obiect constatarea stingerii obligațiilor izvorâte din contractul de credit, potrivit dispozițiilor art.8 alin.5 din Legea nr.77/2016, reținând, în esență, că suspendarea executării silite intervine potrivit dispozițiilor art.6 alin.1 din Legea nr.77/2016, în situația notificării prevăzute de art.5 alin.1 din Lege și se menține la promovarea acțiunii întemeiate pe dispozițiile art.8 alin.1 din Lege. Acțiunea prevăzută de art.8 alin.5 nu este precedată de notificarea formulată potrivit art.5 alin.1, (întrucât imobilul era deja adjudecat în favoarea altor persoane și evident nu mai putea fi dat în plată intimății,) astfel că nu se produce efectul suspendării executării silite, spre deosebire de situația reglementată de art.8 alin.1 din Lege.

Pe durata soluționării cererii ce a făcut obiectul dosarului nr.(...), executarea silită nu era suspendată, intimata având dreptul a solicita executorului judecătoresc continuarea executării pentru recuperarea întregului debit, iar în cazul refuzului executorului judecătoresc, având deschisă calea contestației la executare potrivit art.399 sau art.712 alin.1 teza ultima cod procedură civilă.(...)”

Împotriva acestei sentințe a formulat apel intimata, criticând, printre altele, considerentele primei instanțe asupra chestiunii suspendării prescripției executării silite.

Potrivit apelantei, greșit prima instanță a reținut faptul că suspendarea executării silite intervine numai în situația notificării prevăzute de art.8 alin.1 din Legea nr.77/2016. Astfel, deși textul alin.5 al art.8 din Legea nr.77/2016, care conferă și debitorului al cărui imobil a fost executat, dreptul de a cere instanței să constate stingerea datoriei izvorâte din contractul de credit, nu stipulează în mod expres că și în cazul acestuia se suspendă executarea silită, instanța trebuie să rețină că, pentru identitate de rațiune, dispozițiile alin.3 ale art.8 sunt aplicabile și în cazul său. În susținerea acestei concluzii stă și faptul că debitorii care se încadrează în ipoteza alin.5 se află într-o situație comparabilă cu cea a celor care se încadrează în ipoteza alin.1 În cazul formulării de către debitor a unei acțiuni întemeiate pe dispozițiile Legii nr.77/2016 creditorul se află în imposibilitate de a acționa în sensul începerii executării silite ca efect al legii, iar nu ca urmare a unei atitudini neglijente din partea sa, pentru a i se opune prescripția.

Cu această cerere de apel este investit prezentul complet de judecată al Tribunalului Suceava.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

III.1. Apelanta-intimată, care a formulat prezenta cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a apreciat că sunt îndeplinite cerințele de admisibilitate prevăzute de art.519 cod procedură civilă, întrucât completul Tribunalului Suceava judecă pricina în ultimă instanță, chestiunea de drept este nouă, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a mai statuat asupra acestei chestiuni, aceasta are un caracter esențial, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a apelului.

Cu privire la fondul chestiunii ce se solicită a fi dezlegată, a arătat următoarele:

Potrivit art.8 din Legea nr.77/2016, „(1) În situația în care creditorul nu se conformează dispozițiilor prevăzute de prezenta lege, debitorul poate cere instanței să pronunțe o hotărâre prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor. (3) Până la soluționarea definitivă a cererii prevăzute la alin. 1 se menține suspendarea oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului.”

Interpretarea unei norme trebuie să fie una sistematică, realizată prin raportare la întregul conținut al actului normativ, fiind necesar să fie avute în vedere legăturile dintre normele pe care acesta le cuprinde, dar și dintre aceste norme și altele, cuprinse în acte normative diferite, precum și finalitatea urmărită de legiuitor la adoptarea normei supuse interpretării, întregul complex de factori care a determinat adoptarea de către legiuitor a Legii nr.77/2016.

Soluția primei instanțe a fost fundamentată pe constatarea unei diferențe de reglementare între alin.(1) al art.6 din Legea nr.77/2016, care prevede suspendarea dreptului creditorului de a se îndrepta împotriva codebitorilor, precum și împotriva garanților personali sau ipotecari în cazul formulării notificării de dare în plată, în raport cu norma reglementată de alin.(1) și (3) ale art.8 din Legea nr.77/2016, care prevăd că în situația în care creditorul nu se conformează

dispozițiilor prevăzute de prezenta lege, debitorul poate cere instanței să pronunțe o hotărâre prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor, iar până la soluționarea definitivă a cererii prevăzute la alin.1 se menține suspendarea oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor.

Apreciază că, în raport cu finalitatea urmărită de legiuitor și în contextul interpretării raționale a articolului 8 din Legea nr.77/2016 se impune recunoașterea și acceptarea faptului că formularea de către debitori a acțiunii prevăzute de art.8 din Lege, produce efecte similare ca și în cazul art.7 alin.4 din acest act normativ.

Raportat la expunerea de motive a proiectului Legii nr.77/2016, se constată că prin adoptarea acestui act normativ s-a dorit să se vină în sprijinul debitorilor-persoane fizice care nu dispun de mijloacele necesare achitării creditului către bancă, în situația în care imobilul aflat în proprietatea debitorului a fost valorificat în urma executării silite, rămânând o diferență de plată din partea debitorului.

Totodată, expunerea de motive a Legii nr.77/2016 relevă că adoptarea sa a fost determinată de ideea de echitate și de împărțire a riscurilor contractuale în executarea contractului de credit, în urma situațiilor apărute în timpul crizei economice, când debitorii nu au mai fost în măsură să își îndeplinească obligațiile asumate.

Legiuitorul, prin aceste prevederi din Legea nr.77/2016, a pus la îndemâna debitorului obligației un mecanism procedural specific, prin efectul căruia are loc o suspendare de drept a executării plăților pe care debitorul le-ar datora în temeiul contractului de credit. Este o măsură firească conexă deciziei debitorului de a transmite creditorului dreptul de proprietate asupra imobilului în vederea stingerii datoriei izvorând din contractul de credit ipotecar, fiind menită să împiedice ruina iminentă a debitorului, înlăturând efectele negative asupra patrimoniului acestuia. Examinând Legea nr.77/2016 se poate constata că aceasta are drept obiect reglementarea acelor situații apărute în urma crizei economice din cauza căreia debitorii nu au mai fost capabili să își execute obligațiile asumate prin contractele de credit.

Prin urmare, scopul legitim urmărit se circumscrie conceptului de protecție a consumatorului prin înlăturarea pericolului ruinei sale iminente, iar suspendarea executării plăților este o măsură capabilă să îndeplinească scopul legitim urmărit.

Așa fiind, s-a apreciat că măsura suspendării era necesară, legiuitorul urmărind să protejeze într-un mod efectiv interesele patrimoniale ale cetățenilor săi atunci când în paradigma executării contractului intervine un aspect care ține de impreviziune.

Așadar, în speță, intenția legiuitorului de a se aplica suspendarea executării silite în toate cazurile în care debitorii se prevalează de Legea dării în plată, este în strânsă legătură cu scopul urmărit de acesta în procesul de legiferare a acestei norme legale și anume protecția consumatorului prin înlăturarea pericolului ruinei sale contractuale iminente. În acest sens, a statuat și Curtea Constituțională prin Decizia nr.731/6 noiembrie 2019 reținând următoarele: „Așadar, scopul legitim urmărit se circumscrie conceptului de protecție a consumatorului prin înlăturarea pericolului ruinei sale contractuale iminente. În continuare, Curtea a analizat dacă măsura criticată este adecvată, necesară și dacă respectă un just raport de proporționalitate între interesele generale și cele individuale. În acest sens, Curtea a reținut că în mod abstract, suspendarea executării plăților este o măsură capabilă să îndeplinească scopul legiuit urmărit, neexistând nicio abatere între substanța acesteia și finalitatea pe care o are în vedere.”

„Totuși, Curtea a constatat că această orientare legislativă a ținut seama de realitățile socio-economice existente, aspect cu privire la care legiuitorul are o largă marjă de apreciere, precum și de particularitățile și specificul circumstanțelor referitoare la iminența începerii sau continuării procedurii de executare silită cu efecte iremediabile asupra consumatorului, respectiv la relația profesionist-consumator, în care acesta din urmă se află într-o situație de inferioritate economică. De aceea, în cazul în care între părți există o neînțelegere apărută cu privire la existența impreviziunii în contracte, legiuitorul în mod corect a apreciat că fiind necesară o suspendare de drept a executării unui asemenea contract, până la pronunțarea hotărârii judecătorești definitive în cauză, care tranșează problema litigioasă dintre părți.”

Astfel, în cazul în care între părți există o neînțelegere apărută cu privire la existența unui dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților în contracte, legiuitorul a apreciat ca fiind necesară o suspendare de drept a executării unui asemenea contract, până la pronunțarea hotărârii judecătorești definitive în cauză, care tranșează problema litigioasă dintre părți.

Astfel, deși textul alin.5 al art.8 din Legea nr.77/2016 care conferă și debitorului al cărui imobil a fost executat dreptul de a cere instanței să constate stingerea datoriei izvorâte din contractul de credit, fără a stipula în mod expres că și în cazul acestuia se suspendă executarea silită, pentru identitate de rațiune dispozițiile alin.3 ale art.8 se interpretează ori de câte ori un debitor înțelege să ceară instanței să pronunțe o hotărâre prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor.

În susținerea acestei concluzii stă și faptul că debitorii care se încadrează în ipoteza alin.5 al art.8 din Legea nr.77/2016 se află într-o situație comparabilă cu cea a celor care se încadrează în ipoteza alin.1 a aceluiași articol.

Așadar, persoanelor aflate în situații comparabile trebuie să le fie aplicat un tratament similar, fără a introduce diferențe de natură să constituie discriminări. În acest sens, deși textul alin.5 al art.8 din Legea nr.77/2016 care conferă și debitorului al cărui imobil a fost executat dreptul de a cere instanței să constate stingerea datoriei izvorâte din contractul de credit, nu se stipulează în mod expres că și în cazul acestuia se suspendă executarea silită, pentru identitate de rațiune dispozițiile alin.3 ale art.8 devin aplicabile și în cazul său.

Așadar, apreciază că pe toată perioada de timp care acoperă termenul de soluționare a acțiunii prevăzute de art.8 din Legea nr.77/2016, executarea plăților derivate din contractul de credit este suspendată. În acest fel, legiuitorul a pus la îndemâna debitorului un instrument juridic prin intermediul căruia echilibrează poziția economică net inferioară a consumatorului în raport cu profesionistul în condițiile intervenirii impreviziunii.

Așadar, normele juridice trebuie interpretate în sensul lor pozitiv, generator de efecte juridice, iar modalitățile juridice de interpretare a normelor legale trebuie să aibă în vedere nu numai litera, ci și spiritul legii, astfel încât rezultatul aplicării practice a acestora să fie cât mai aproape de finalitatea urmărită de legiuitor.

Prin urmare, apreciază că se impune interpretarea art.8 din Legea nr.77/2016, în sensul că până la soluționarea definitivă a cererii privind constatarea stingerii datoriei izvorâte din contractele de credit formulată de consumatorului care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat, se menține suspendarea oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului. Interpretarea se impune având în vedere și că, potrivit expunerii de motive a Legii nr.77/2016, adoptarea acesteia a fost determinată de ideea de echitate și împărțire a riscurilor contractuale în executarea contractului de credit. Or, în situația

în care s-ar interpreta că, în situația art.8 alin.(5) din Legea nr.77/2016 nu este aplicabilă măsura suspendării, s-ar crea o inechitate între debitorii aflați într-o situație de dificultate financiară (practic, cei care au fost deja executați silit prin vânzarea la licitație publică a imobilului ipotecat ar fi în continuare supuși executării silite, iar alți debitori care pot solicita prin notificarea prevăzută de art.5 din Legea nr.77/2016 darea în plată a imobilului ipotecat și constatarea stingerii datoriilor să beneficieze de această măsură a suspendării).

III.2. Intimații-contestatori (...) (...) și (...) (...) au solicitat respingerea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

Solicită Tribunalului să ia act de faptul că stabilirea dacă dispozițiile art.6 și art.8 din Legea nr.77/2016 se interpretează în sensul că suspendarea oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de către creditor, intervine atât în situația notificării prevăzute de art.5 alin.1 din Lege, cât și în cazul acțiunii promovate de către debitori în temeiul dispozițiilor art.8 alin.5 din Legea nr.77/2016, nu reprezintă o chestiune de drept susceptibilă de mai multe interpretări, întrucât este foarte clară.

Această interpretare reclamă din partea instanței care judecă litigiul efortul de a realiza un raționament judiciar, prin aplicarea mecanismelor de interpretare a actelor normative, care, de altfel, sunt în atributul său exclusiv. În procedura pronunțării unei hotărâri prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție nu se substituie atributului fundamental al instanțelor, de interpretare și aplicare a legii, ci se limitează la a-i facilita judecătorului eliminarea ambiguităților ori dificultăților de stabilire a rațiunii textelor legale a căror lămurire se solicită.

O asemenea clarificare nu poate fi cerută Instanței Supreme. În primul rând, interpretarea dispozițiilor art.6 și art.8 din Legea nr.77/2016 este rolul exclusiv al judecătorului care soluționează litigiul, potrivit art.22 alin.(1) din codul de procedură civilă.

În al doilea rând, această problemă nu este o veritabilă chestiune de drept și nu se poate susține că prin această întrebare se poate ajunge la înlăturarea neclarității sau ambiguității textelor legale a căror lămurire se solicită, deoarece un eventual răspuns nu are, oricum, valențe interpretative.

Obiectul procedurii prevăzute de art.519 din codul de procedură civilă constă în interpretarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a unor norme de drept determinate, lacunare sau neclare.

Rațiunea rigorilor procedurale impuse de legiuitor pentru declanșarea mecanismului de verificare jurisprudențială constă în asigurarea scopului pentru care a fost instituit acest mecanism procedural, fără ca prin acesta să se determine suspendarea nejustificată a judecării unei cauze cu consecința prelungirii nerezonabile a duratei procedurii judiciare și afectării dreptului la un proces echitabil din perspectiva dispozițiilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În consecință, în cazul unei sesizări lacunare, cu un grad de generalitate ridicat și în lipsa unor veritabile probleme de drept, cum este cazul pendinte, se impune respingerea ca inadmisibilă a sesizării.

Contrar susținerilor apelantei, chestiunea reclamată este foarte clară și nu este susceptibilă de o altă interpretare decât în sensul că suspendarea executării silite intervine potrivit dispozițiilor art.6 alin.1 din Legea nr.77/2016 numai în situația formulării notificării prevăzute de art.5 alin.1 din același act normativ și se menține pe toată durata soluționării acțiunii întemeiată pe dispozițiile art.8 alin.1) din Legea nr.77/2016.

Această interpretare a fost împărtășită și de Judecătoria Suceava investită cu o cauză identică, respectiv cu soluționarea dosarului nr.(...), care, prin sentința civilă nr.5118/21.11.2019, a admis contestația la executare formulată de contestatori în contradictoriu cu (...) și a constatat prescris dreptul de a cere executarea silită a creanței atestată de contractul de credit pentru investiții imobiliare nr.CGM 033/00051 din data de 17.09.2008 cu consecința anulării actelor de executare silită efectuate de către (...) în dosarul execuțional nr.(...).

Sentința civilă nr.(...) a fost menținută prin decizia nr.51 pronunțată la data de 19.01.2021 de Secția I-a Civilă a Tribunalului Suceava în același dosar nr.(...)* prin care s-a respins ca nefondat apelul formulat de SC (...).

Atât în cadrul întâmpinării formulate în fața instanței de fond, cât și în cadrul memoriului de apel, SC (...) a invocat drept cauză a suspendării termenului de prescripție a dreptului material la acțiune, dispozițiile art.8 alin.3 din Legea nr.77/2016 potrivit cărora până la soluționarea definitivă a cererii prevăzute la alin.1 se menține suspendarea oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoanele care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului.

În motivarea deciziei nr.(...), Tribunalul Suceava menționează foarte clar că acest text de lege devine aplicabil numai în situațiile în care creditorul a demarat procedura de executare silită, adică executorul a fost investit cu o cerere de executare silită de către (...) prin care ar fi solicitat recuperarea creanței din titlul executoriu. După cum a reținut și instanța de fond, dispozițiile art.8 alin.3 din Legea nr.77/2016 se referă strict la suspendarea plăților către creditor și la procedurile judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor și nu la suspendarea termenului de prescripție a dreptului material la acțiune; apelanta a susținut că prescripția a fost întreruptă prin formularea cererii de chemare în judecată ce a format obiectul dosarului nr.10675/314/2016, acțiune ce ar echivala cu o recunoaștere implicită a creanței, fiind astfel în prezența motivului de întrerupere a prescripției prevăzută de art.405 ind.2 alin.1 lit.a cod procedură civilă; or, în condițiile în care cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca inadmisibilă, această cerere nu poate fi apreciată ca un act de recunoaștere a datoriei, după cum în mod eronat a susținut apelanta, art.405 ind.2 alin.3 cod procedură civilă de la 1865, prevăzând că prescripția nu este întreruptă dacă cererea a fost respinsă, anulată, dacă s-a perimat sau dacă cel care a făcut-o a renunțat la ea.

În completarea acestui argument, mai învederează că practica judiciară și doctrina de specialitate au statuat că actele ori faptele de executare a obligației și/sau de recunoaștere a datoriei efectuate de către debitor în alt scop decât acela al îndeplinirii obligației prevăzute în titlul executoriu nu au efect întreruptiv al prescripției.

Întrucât scopul cererii de chemare în judecată ce a făcut obiectul dosarului nr.(...) nu a fost de achitare a creanței, apreciază că acțiunea nu poate fi considerată act de recunoaștere a datoriei, condiții în care cursul prescripției dreptului de a cere executarea silită nu a fost întrerupt prin formularea acestei acțiuni.

În esență, art.8 alin.3 din Legea nr.77/2016 devine aplicabil numai în situațiile în care creditorul a demarat procedura de executare silită, adică executorul judecătoresc a fost investit cu o cerere de executare silită de către (...) prin care să se solicite recuperarea creanței atestată de contractul de credit.

Situația premisă constă în inițierea executării silite prin formularea unei cereri de executare silită, cursul prescripției neputând fi suspendat de o cauză prevăzută de lege în lipsa exercitării dreptului de a cere executarea silită.

De asemenea, dispozițiile art.8, alin.3) din Legea nr.77/2016 se referă strict la suspendarea plăților către creditor și la procedurile judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor și nu la suspendarea termenului de prescripție a dreptului de a obține executarea silită.

Totodată, cazurile de suspendare a cursului prescripției sunt expres și limitativ prevăzute de lege, iar legiuitorul, în redactarea art.8 alin.3) din Legea nr.77/2016, nu face nici o referire expresă la suspendarea cursului prescripției ci doar la plățile și la procedurile judiciare sau extrajudiciare demarate de către creditor.

IV. Punctul de vedere al completului de judecată:

IV.1. norma de drept ce urmează a fi expusă dezlegării Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Legea nr.77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite:

Art.3-Prin derogare de la dispozițiile Legii nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, consumatorul are dreptul de a i se stinge datoriile izvorâte din contractele de credit cu tot cu accesorii, fără costuri suplimentare, prin darea în plată a imobilului ipotecat în favoarea creditorului, dacă în termenul prevăzut la art. 5 alin. (3) părțile contractului de credit nu ajung la un alt acord.

Art.5-(1) În vederea aplicării prezentei legi, consumatorul transmite creditorului, prin intermediul unui executor judecătoresc, al unui avocat sau al unui notar public, o notificare prin care îl informează că a decis să îi transmită dreptul de proprietate asupra imobilului în vederea stingerii datoriei izvorând din contractul de credit ipotecar, detaliind și condițiile de admisibilitate a cererii, astfel cum sunt reglementate la art. 4.

(2) Notificarea prevăzută la alin.(1) trebuie să cuprindă și stabilirea unui interval orar, în două zile diferite, în care reprezentantul legal sau convențional al instituției de credit să se prezinte la un notar public propus de debitor în vederea încheierii actului translativ de proprietate, prin care se stinge orice datorie a debitorului, principal, dobânzi, penalități, izvorând din contractul de credit ipotecar, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi.

(3) Prima zi de convocare la notarul public nu poate fi stabilită la un termen mai scurt de 30 de zile libere și nici mai lung de 90 de zile, perioadă în care se suspendă orice plată către creditor, precum și orice procedură judiciară sau extrajudiciară demarată de un creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia îndreptată împotriva consumatorului sau a bunurilor acestuia. Neprezentarea debitorului la termenele indicate în notificare echivalează cu renunțarea la notificarea de dare în plată și părțile vor fi repuse de drept în situația anterioară.

(3/1) Pe perioada notificării, precum și pe perioada soluționării cererilor prevăzute la art.7 și 8, este interzisă înscrierea în Biroul de credit sau în alte baze de date negative cu privire la debitorii riscanți sau rău-platnici a debitorului care a efectuat notificarea prevăzută la art.5 alin.(1), indiferent dacă înscrierea ar fi efectuată din inițiativa creditorului sau a unei autorități centrale sau locale. Dispozițiile prezentului alineat sunt aplicabile în mod corespunzător și persoanelor și procedurilor la care se referă art. 6 și, respectiv, art.8 alin.(5).

(4) Cu cel puțin 3 zile libere înainte de prima zi de convocare la notarul public, părțile transmit acestuia informațiile și înscrisurile necesare încheierii actului de dare în plată.

(5) Toate costurile notariale și, după caz, ale executorului judecătoresc sau ale avocatului se suportă de către debitor.

Art.6-(1) De la data primirii notificării prevăzute la art.5 se suspendă dreptul creditorului de a se îndrepta împotriva codebitorilor, precum și împotriva garanțiilor personali sau ipotecari.

(2) În situația admiterii definitive a contestației prevăzute la art.7, creditorul poate demara sau, după caz, relua orice procedură judiciară sau extrajudiciară atât împotriva debitorului, cât și împotriva altor garanți personali sau ipotecari.

(3) Demersurile prevăzute la art. 5 și art. 7 - 9 pot fi întreprinse și de codebitori, precum și de garanții personali sau ipotecari ai consumatorului principal, cu acordul acestuia sau al succesorilor săi.

(4) Acțiunea în regres împotriva debitorului principal va putea fi formulată numai după stingerea integrală a datoriei izvorând din contractul de credit, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi.

Art.7 - (1) În termen de 10 zile de la data comunicării notificării emise în conformitate cu dispozițiile art.5, creditorul poate contesta îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a procedurii reglementate de prezenta lege.

(2) Cererea se judecă în procedură de urgență, cu citarea părților, de judecătoria în circumscripția căreia domiciliază consumatorul.

(3) Apelul împotriva hotărârii pronunțate în conformitate cu dispozițiile alin.(2) se depune de partea interesată în termen de 15 zile lucrătoare de la comunicare și se judecă cu celeritate.

(4) Până la soluționarea definitivă a contestației formulate de creditor se menține suspendarea oricărei plăți către acesta, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoanele care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului. De la data comunicării notificării de dare în plată, executările silite aflate în derulare, inclusiv popririle, se suspendă automat.

(5) În situația în care se admite contestația formulată de creditor, părțile vor fi puse în situația anterioară îndeplinirii demersurilor prevăzute de prezenta lege.

(5/1) În cazul admiterii contestației creditorului prin hotărâre definitivă, penalitățile și orice daune-interese care ar rezulta din parcurgerea procedurii notificării prevăzute la art.5 și 6 vor putea fi pretinse doar dacă creditorul contestator probează că debitorul a fost de rea-credință la depunerea notificării.

(6) În termen de 10 zile de la data respingerii definitive a contestației, creditorul are obligația să se prezinte, în conformitate cu notificarea prealabilă a debitorului, la notarul public indicat în cuprinsul acesteia. Dispozițiile art.5 alin.(4) sunt aplicabile atât în vederea transmiterii informațiilor și a înregistrării, cât și în vederea stabilirii datei exacte a semnării actului de dare în plată.

Art.8 - (1) În situația în care creditorul nu se conformează dispozițiilor prevăzute de prezenta lege, debitorul poate cere instanței să pronunțe o hotărâre prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor.

(2) Cererea se judecă cu celeritate, cu citarea părților, de către judecătoria în circumscripția căreia domiciliază debitorul.

(3) Până la soluționarea definitivă a cererii prevăzute la alin.(1) se menține suspendarea oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului.

(4) Acțiunea prevăzută de prezentul articol este scutită de plata taxei judiciare de timbru.

(5)*) *Dreptul de a cere instanței să constate stingerea datoriilor izvorâte din contractele de credit aparține și consumatorului care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat, indiferent de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silite care se continuă contra debitorului. Se consideră că există impreviziune în cazul în care debitorul, care formulează notificare de dare în plată, a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat, dar este în continuare executat silit, prin poprire sau alte forme de executare silită, pentru datoria inițială și pentru accesoriile acesteia, neacoperite prin executarea silită a imobilului ipotecat. Dispozițiile art. 4 alin. (13) se aplică în mod corespunzător.*

Art. 8, forma anterioară a textului- (1) *În situația în care creditorul nu se conformează dispozițiilor prevăzute de prezenta lege, debitorul poate cere instanței să pronunțe o hotărâre prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor.*

(2) Cererea se judecă cu celeritate, cu citarea părților, de către judecătoria în circumscripția căreia domiciliază debitorul.

(3) Până la soluționarea definitivă a cererii prevăzute la alin. (1) se menține suspendarea oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului.

(4) Acțiunea prevăzută de prezentul articol este scutită de plata taxei judiciare de timbru.

(5) *Dreptul de a cere instanței să constate stingerea datoriilor izvorâte din contractele de credit aparține și consumatorului care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat, indiferent de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silite care se continuă contra debitorului.*

IV.2. prezentarea jurisprudenței proprii instanței: Dosar nr.(...) al Tribunalului Suceava- Secția I Civilă, între aceleași părți, prin care s-a constatat prescris dreptul de a cere executarea silită față de contestatori în baza titlului executoriu reprezentat de contractul de credit pentru investiții imobiliare nr. (...) din data de 17.09.2008 (sentința civilă nr.(...) a Judecătoriei Suceava, menținută prin decizia civilă nr.(...) a Tribunalului).*

IV.3. prezentarea jurisprudenței naționale/comunitare/a drepturilor omului relevantă pentru dezlegarea problemei de drept:

Pentru aplicarea și interpretarea art.8 alin.(5) din Legea nr.77/2016, s-a pronunțat Instanța Supremă prin decizia HP/DCD nr.7/11.02.2019, publicată în Monitorul Oficial nr.175/05.03.2019, stabilind că:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art.8 alin.(5) din Legea nr.77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite pot solicita stingerea obligațiilor izvorâte din contractele de credit debitorii care sunt supuși în continuare unei executări silite, deși executarea silită a imobilului ipotecat a fost finalizată prin adjudecare, instanța de judecată astfel investită urmând să verifice dacă sunt îndeplinite condițiile referitoare la existența impreviziunii”.

În această decizie, Înalta Curte a statuat cu privire la admisibilitatea cererilor întemeiate pe art.8 alin.(5) din Legea nr.77/2016 după adjudecarea bunului, în contextul celor două decizii pronunțate de Curtea Constituțională, nr.639/27.10.2016 și nr. 95/28.02.2017.

A reținut Instanța următoarele:

„41. Divergențele la nivel jurisprudențial au fost declanșate de considerentele Deciziei Curții Constituționale nr.639 din 27 octombrie 2016, prin care s-a reținut că "Legea nr.77/2016 condiționează stingerea tuturor datoriilor consumatorilor de transmiterea voluntară a dreptului de proprietate asupra bunului ipotecat din patrimoniul consumatorilor în cel al profesioniștilor". Folosindu-se de aceste argumente, instanțele de judecată au tras concluzia că cererile întemeiate pe dispozițiile art.8 alin.(5) din Legea nr.77/2016 nu mai pot fi primite atât timp cât, în urma adjudecării, consumatorii nu mai dețin în proprietate imobilul, pentru a-l putea da în plată profesionistului.

42. Așadar, în prima etapă, Decizia Curții Constituționale nr.639 din 27 octombrie 2016 a determinat, în sensul expus mai sus, orientarea jurisprudențială a celor mai multe instanțe.

43. Ulterior, după publicarea Deciziei Curții Constituționale nr.95 din 28 februarie 2017, punctul de vedere s-a deplasat spre sensul opus; în prezent, o atare opinie este împărtășită de majoritatea instanțelor.

44. În Decizia Curții Constituționale nr.95 din 28 februarie 2017, instanța de contencios constituțional a reținut că legiuitorul a recurs la o ficțiune juridică, în sensul că "datoriile rezultate din contractul de credit sunt considerate stinse, chiar dacă bunul imobil aferent garanției a fost vândut la un preț mai mic decât valoarea datoriei debitorului către instituția de credit." Mai departe, Curtea a mai considerat că legea a apreciat, în contextul impreviziunii, că "sumele de bani plătite în mod voluntar în executarea contractului, cele obținute din adjudecarea bunului, indiferent de data la care aceasta a avut loc, precum și, după caz, de sumele rezultate din urmărirea silită a altor bunuri ale debitorului până la data formulării notificării acoperă valoarea datoriilor aferente contractului de credit", dar și că "o asemenea ficțiune juridică, departe de a fi arbitrară, valorifică un element accesoriu al contractului de credit, ipoteca, definită, în cazul de față, ca fiind un drept real asupra unui bun imobil afectat restituirii sumei de bani împrumutate, și este de natură să asigure echilibrul contractual dintre părți în limitele riscului inerent unui contract de credit, eliminând din sfera raporturilor dintre debitor și creditor riscul supraadăugat."

45. În continuarea acestor argumente, trăgând concluzia care a fundamentat respingerea excepției de neconstituționalitate, Curtea Constituțională a subliniat, la paragraful 48 din aceeași decizie, că "stingerea datoriei prin darea în plată a imobilului ipotecat reprezintă o ficțiune juridică aplicabilă tuturor procedurilor de executare silită începute anterior sau ulterior intrării în vigoare a legii, indiferent că bunul aferent garanției a fost vândut în cadrul acestei proceduri".

46. Trebuie remarcat că prin dispozițiile art.8 alin.(1) din Legea nr.77/2016 este prevăzut cadrul general al cererii pe care o poate formula debitorul pentru a se constata de către instanță stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și a se dispune transmiterea dreptului de proprietate către creditor, prin darea în plată, pe când chestiunea de drept ce face obiectul analizei în prezenta cauză vizează numai ipoteza reglementată la alin.(5) al aceluiași articol, care se referă la situația consumatorului care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat și care are dreptul de a cere instanței să constate stingerea datoriilor izvorâte din contractele de credit. Din această perspectivă, dezlegarea care urmează a fi dată va viza doar textul cuprins în art.8 alin.(5) din Legea nr.77/2016.

47. În sprijinul admisibilității cererilor întemeiate pe dispozițiile art.8 alin.(5) din Legea nr.77/2016, promovate de cei ale căror imobile ipotocate fuseseră deja adjudecate, se cuvine a fi avută în vedere și metoda sistematică de interpretare a normelor juridice, care presupune lămurirea înțelesului normei, ținând cont de legăturile sale cu altele, din același act normativ sau

dintr-un altul. Or, dacă legiuitorul ar fi înțeles ca dispozițiile legii să se aplice numai debitorilor care mai dețin încă imobilul, această situație ar fi fost oricum acoperită de prevederile art.8 alin.(1) din Legea nr.77/2016, fără a fi necesară introducerea alin.(5). În acest context este util a se avea în vedere și interpretarea istorico-teleologică, în cadrul căreia poate prezenta relevanță faptul că, în forma inițială, proiectul legii nu cuprindea și alin.(5) în cadrul art.8, acesta fiind introdus pe parcursul procesului legislativ, prin amendament aprobat.

48. Nu în ultimul rând, interpretarea gramaticală permite lămurirea conținutului unei norme pe baza regulilor gramaticii, ceea ce presupune folosirea procedeelelor de analiză morfologică și sintactică a textului legal, ținându-se cont de înțelesul termenilor utilizați în textul respectiv, de legătura dintre acești termeni, de construcția propoziției și a frazei, de particulele întrebuintate, precum și de semnele de punctuație.

49. Din această perspectivă, între alineatele (1) și (5) ale art.8 din Legea nr.77/2016 există o diferență: dacă în primul alineat se recunoaște debitorului dreptul de a cere pronunțarea unei hotărâri prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor, în alin.(5) dreptul recunoscut consumatorului care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat este limitat la a cere instanței să constate stingerea datoriilor izvorâte din contract.

50. În aceste condiții, în cele două alineate în discuție, legiuitorul pare să configureze două acțiuni distincte.

51. De aceea, o deplină respectare a normelor de tehnică legislativă trasate de Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ar fi impus ca autoritatea legiuitoare să plaseze acțiunea la care se referă art.8 alin.(5) din Legea nr.77/2016 într-un articol separat, deoarece articolul cuprinde, ca regulă, o singură dispoziție normativă aplicabilă unei situații date, pe când alineatele, ca subdiviziuni ale articolului, reglementează ipoteze juridice specifice ansamblului.

52. Procedând însă la interpretarea art.8 din Legea nr.77/2016, în forma adoptată de către Parlamentul României, instanța de contencios constituțional a arătat, în paragrafele 196 - 199 din Decizia nr. 806 din 7 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 413 din 15 mai 2018 (reluată și în Decizia Curții Constituționale nr. 329 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 713 din 16 august 2018), că prevederile art.8 alin.(5) trebuie înțelese în contextul mai larg al art.8 și, astfel, a subliniat că dacă art.8 alin.(1) din Legea nr.77/2016 îl indică pe titularul dreptului de a recurge la remediul juridic reglementat de textul art.8, respectiv debitorul, dispozițiile art.8 alin.(5) clarifică sfera titularului dreptului, prin referirea la o categorie specifică, adică la consumatorul care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat.

53. Așadar, dreptul de a cere să se constate stingerea datoriilor izvorâte din contractele de credit aparține și consumatorului care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat și nu este condiționat de stadiul în care se află executarea ori de forma executării silite care se continuă contra sa.

54. Este evident că, după încuviințarea executării silite, creditorul poate porni executarea în toate formele prevăzute de lege, simultan sau succesiv. Cum însă executarea silită prin poprire sau asupra bunurilor mobile, fructelor și veniturilor imobilelor nu conferă realizarea imediată și de substanță a creanței, executarea silită imobiliară rămâne prima formă de executare în opțiunile creditorului. Dar chiar și dacă o asemenea formă a executării este deja

epuizată și o altă formă de executare continuă, considerentele expuse mai sus relevă că debitorului îi este deschisă calea prevăzută de art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016.

55. Cu ocazia examinării unor asemenea cereri, instanțele naționale se vor conforma celor statuate prin Decizia Curții Constituționale nr. 623 din 25 octombrie 2016 și Decizia Curții Constituționale nr. 329 din 10 mai 2018, urmând să verifice măsura în care sunt îndeplinite condițiile impreviziunii”.

IV.4. punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate:

Opinia completului de judecată este în sensul că dispozițiile art.6 și art.8 din Legea nr.77/2016 se interpretează în sensul că suspendarea oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de către creditor intervine și în cazul acțiunii promovate de către debitor în temeiul dispozițiilor art.8 alin.(5) din Lege, *dacă s-a parcurs etapa prealabilă obligatorie a notificării creditorului*.

Are în vedere în acest sens decizia Curții Constituționale nr.95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial nr.656 din 9 august 2017, prin care s-au reținut următoarele, în cadrul paragrafelor 44-46:

„44. Mecanismul procedural reglementat de legiuitorul ordinar în vederea aplicării art.8 alin.(5) din lege are în vedere, ca și în cazul art.8 alin.(1) din aceeași lege, două etape cu o semnificație deosebită în economia acesteia. Astfel, o primă etapă, obligatorie, se subsumează unei negocieri directe între părți și privește procedura notificării reglementate de art.5 alin.(1) din lege, părțile putând, ele însele, să constate stingerea datoriilor izvorâte din contractul de credit, prin darea în plată a imobilului. Această etapă se aplică și trebuie parcursă indiferent că bunul imobil ipotecat a fost sau nu vândut în cadrul unei proceduri execuționale la data intrării în vigoare a legii. Cea de-a doua etapă, judiciară, facultativă prin natura sa, vizează intervenția instanțelor judecătorești la cererea debitorilor, în vederea aplicării Legii nr.77/2016, respectiv constatarea stingerii datoriei izvorâte din contractul de credit. Astfel, debitorul obligațiilor de plată a sumelor de bani în cadrul unui contract de credit trebuie să parcurgă, în mod obligatoriu, prima etapă procedurală, în sensul ajungerii la un consens cu creditorul și al evitării, pe cât posibil, a intervenției în cadrul raporturilor contractuale a instanței judecătorești. Legiuitorul a reglementat acest mecanism procedural în două etape pentru a da posibilitatea încetării contractului, ca rezultat al acordului de voință al părților, fără intervenția instanțelor judecătorești, apelarea la forța de constrângere a statului realizându-se, în mod evident, numai atunci când părțile nu ajung la un consens.

45. Prin urmare, a apela direct la instanța judecătorească, cu nesocotirea primei etape, cea a notificării, echivalează cu caracterul inadmisibil al unei asemenea acțiuni promovate în temeiul art.8 alin.(5) din Legea nr.77/2016, instanțele judecătorești fiind în drept, în această ipoteză, să respingă ca atare acțiunea debitorului. Acesta a fost și este sensul Deciziei nr.639 din 27 octombrie 2016, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.35 din 12 ianuarie 2017, în care Curtea Constituțională a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate, pe motiv că însăși acțiunea principală era inadmisibilă (a se vedea, de exemplu Decizia nr.171 din 8 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 din 7 aprilie 2011, Decizia nr.203 din 6 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.324 din 14 mai 2012, Decizia nr.94 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.279 din 16 aprilie 2014, Decizia nr.254 din 5 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.535 din 15 iulie 2016, paragraful 18, Decizia nr.433

din 21 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.671 din 31 august 2016, paragraful 22, sau Decizia nr.101 din 7 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.297 din 26 aprilie 2017, paragraful 16). De altfel, în cauza antereferită, cererea de chemare în judecată, având ca obiect constatarea stingerii datoriilor rezultate din contractul de credit, întemeiată pe art.8 alin.(5) din Legea nr.77/2016, a fost formulată în mod direct de către debitor, fără a urma procedura obligatorie a notificării.

46. Prin urmare, indiferent dacă bunul imobil constituit drept garanție pentru executarea contractului de credit a fost vândut anterior sau ulterior intrării în vigoare a Legii nr.77/2016, debitorul este obligat, din punct de vedere procedural, să parcurgă mai întâi etapa notificării și de-abia după aceea să solicite concursul instanțelor judecătorești pentru constatarea stingerii datoriei”.

Tribunalul achiesează la interpretarea oferită de Curtea Constituțională și la argumentele expuse de aceasta, apreciind că, și în ipoteza reglementată de art.8 alin.5 din Legea nr.77/2016, inclusiv în situația în care imobilul a fost vândut la licitație anterior intrării în vigoare a legii dării în plată, este necesară parcurgerea procedurii notificării reglementate de art.5 alin.1 din acest act normativ.

În acest context, în opinia Tribunalului, în ipoteza reglementată de art.8 alin.5 din Legea nr.77/2016 sunt incidente inclusiv prevederile art.5 alin.3 din Legea nr.77/2016 conform cărora prima zi de convocare la notarul public nu poate fi stabilită la un termen mai scurt de 30 de zile libere, perioadă în care se suspendă orice plată către creditor, precum și orice procedură judiciară sau extrajudiciară demarată de creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia îndreptată împotriva consumatorului sau a bunurilor acestuia și art.6 alin.1 din același act normativ, conform cărora de la data primirii notificării prevăzute la art.5 se suspendă dreptul creditorului de a se îndrepta împotriva codebitorilor, precum și împotriva garanților personali sau ipotecari.

O interpretare contrară ar fi de natură să creeze o discriminare între debitorii care urmăresc stingerea datoriilor izvorâte din contractele de credit prin transmiterea dreptului de proprietate și cei care urmăresc stingerea datoriilor în condițiile în care au fost supuși unei executări silite a imobilului ipotecat, iar executarea continuă prin alte forme de executare.

Efectul suspensiv al executării este generat de transmiterea către creditor a notificării prin care debitorii invocă prevederile art.8 alin.5 din Legea nr.77/2016.

Din cuprinsul art.6 alin.1 din Legea nr.77/2016 rezultă că notificarea comunicată creditorului ipotecar în conformitate cu prevederile art.5 din acest act normativ suspendă de drept procedurile, față de debitorul principal, în privința codebitorilor, garanților personali și garanților ipotecari.

Coroborând prevederile art.6 alin.1 cu cele ale art.5 alin.3 din Legea nr. 77/2016, rezultă că obiectul suspendării determinate de comunicarea notificării prevăzute de art.5 alin.1 se referă la plăți, proceduri judiciare sau proceduri extrajudiciare, inclusiv proceduri de executare silită, fiind vorba de o suspendare de drept.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
DISPUNE:

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă dispozițiile art.6 și art.8 din Legea nr.77/2016 se interpretează sau nu în sensul că suspendarea oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de către creditor, intervine atât în situația notificării prevăzute de art.5 alin.(1) din Lege, cât și în cazul acțiunii promovate de către debitori în temeiul dispozițiilor art.8 alin.(5) din Lege.

Dispune suspendarea judecării, conform prevederilor art.520 alin.2 cod procedură civilă.

Fără cale de atac.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței, astăzi, 11.06.2021.

Președinte,
(...)

Judecător,
(...)

Grefier,
(...)

Red./Tehnored.:(...)
Tehnored.:(...)
5ex/28.06.2021

